

Þriðjudaginn 6. janúar 1998.

Nr. 506/1997.

Ólína Kristín Guðjónsdóttir

(Jóhann Þórðarson hrl.)

gegn

Þorsteini Ólasyni

(Þorsteinn Þorsteinsson)

Kærumál. Dánarbússkipti. Óvígð sambúð.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Garðar Gíslason, Arnljótur Björnsson og Markús Sigurbjörnsson.

Sóknaraðili skaut málinu til Hæstaréttar með kæru 8. desember 1997, sem barst réttinum 17. sama mánaðar. Kærður er úrskurður Héraðsdóms Reykjavíkur 25. nóvember 1997, þar sem hafnað var kröfu sóknaraðila um, að viðurkennt yrði við einkaskipti á dánarbúi Petreu Jóhannsdóttur, að helmingur íbúðar á 3. hæð til hægri í fasteigninni að Gnoðarvogi 38 í Reykjavík teldist eign dánarbús Guðjóns Brynjólfssonar. Kæruheimild er í 133. gr. laga nr. 20/1991 um skipti á dánarbúum o. fl. Sóknaraðili krefst þess, að framangreind krafa sín verði tekin til greina. Einnig krefst hann málskostnaðar í héraði og kærumálskostnaðar, en til vara, að sá kostnaður verði felldur niður.

Varnaraðili krefst staðfestingar úrskurðar héraðsdóms og málskostnaðar í héraði og kærumálskostnaðar.

Fyrir liggur, að sóknaraðili fékk leyfi sýslumannsins í Reykjavík 10. apríl 1997 til einkaskipta á dánarbúi Guðjóns Brynjólfssonar. Í leyfisbréfi sýslumanns er sóknaraðili talinn eini erfinginn eftir Guðjón. Verður að líta svo á, að sóknaraðili geri í reynd framangreinda viðurkenningarkröfu vegna dánarbús Guðjóns, þótt hún sé ekki orðuð með þeim hætti.

Samkvæmt gögnum málsins lést Guðjón Brynjólfsson 4. júní 1984. Andlát hans var tilkynnt borgarfégetaembættinu í Reykjavík 12. sama mánaðar. Af gögnum varðandi dánarskrá þess embættis sést, að sóknaraðili undirritaði þá eða á síðari stigum yfirlýsingu um, að hinn látni léti ekki eftir sig eignir, og var skiptum á dánarbúi hans þar með lokið. Telja verður sóknaraðila hafa með þessu afsalað, svo

að bindandi sé, dánarbúinu hugsanlegum rétti til að krefjast hlutdeildar í eignamyndun sambúðarkonu Guðjóns, Petreu Jóhannsdóttur, á sambúðartímanum. Samkvæmt því verður niðurstaða hins kærða úrskurðar staðfest um annað en málskostnað, en rétt þykir, að hvor aðili beri sinn kostnað af málinu í héraði og fyrir Hæstarétti.

D ó m s o r ð:

Hinn kærði úrskurður er staðfestur um annað en málskostnað.

Málskostnaður í héraði og kærúmálskostnaður fellur niður.

Úrskurður Héraðsdóms Reykjavíkur 25. nóvember 1997.

I.

Mál þetta var þingfest 10. júlí 1997 og tekið til úrskurðar að loknum munnlegum málflutningi 28. október 1997.

Sóknaraðili er Ólína Kristín Guðjónsdóttir, kt. 291034-3669, Rauðagerði 67, Reykjavík.

Varnaraðili er Þorsteinn Ólason, kt. 060930-5389, Lökenegatan 21, Grums, Svíþjóð.

Dómkröfur sóknaraðila eru þær, að viðurkennd verði krafa dánarbús Guðjóns Brynjólfssonar, kt. 110498-0478, um 50% eignarhlutdeild í íbúð á 3. hæð til hægri í fasteigninni Gnoðarvogi 38, Reykjavík. Þá krefst sóknaraðili málskostnaðar auk virðisaukaskatts að mati réttarins.

Dómkröfur varnaraðila eru þær, að kröfum sóknaraðila verði hrundið og sóknaraðila gert að greiða sér málskostnað auk virðisaukaskatts samkvæmt fram lögðum málskostnaðarreikningi.

II.

Árið 1929 gengu þau Óli Kristinn Þorsteinsson og Petrea Jóhannsdóttir í hjónaband. Þau eignuðust tvö börn, Þorstein Ólason, varnaraðila máls þessa, og óskírðan son, sem dó stuttu eftir fæðingu. Óli Kristinn lést 10. janúar 1933.

Fljótlega eftir andlát Óla kynntist Petrea Guðjóni Brynjólfssyni. Þau hófu sambúð og eignuðust dótturina Ólínu Kristínu, sóknaraðila máls þessa, árið 1934. Sambúðin stóð óslitið til dánardægurs Guðjóns 4. apríl 1984, en þau gengu aldrei í hjúskap. Guðjón og Petrea ólu upp sonarson hennar, Pétur Þorsteinsson, frá fæðingu hans árið 1957.

Árið 1958 keypti Petrea íbúð þá, sem um er fjallað í máli þessu, en hún er

á 3. hæð til hægri að Gnoðarvogi 38 í Reykjavík, og var kaupverð hennar 199.500 kr. Öðlaðist Petrea eignarrétt að íbúðinni með afsali 19. október 1967, og bjuggu þau Guðjón í henni til dauðadags.

Guðjón starfaði sem skósmiður á eigin verkstæði allt til ársins 1954 eða 1955, en eftir það sem launamaður, fyrst hjá Landssmiðjunni, en síðan Blikksmiðjunni til sjötugs. Eftir það vann hann fullan vinnudag hjá Reykjavíkurborg allt til ársins 1977. Petrea vann ýmis hlutastörf og þá sérstaklega við ræstingar, en lét af störfum 67 ára gömul árið 1970.

Guðjón lést síðan árið 1984, og samkvæmt dánarskrá borgarfégeta-embættisins í Reykjavík tilkynnti Pétur Þorsteinsson, barnabarn Guðjóns, andlát hans. Samkvæmt ljósriti úr dánarskrá hefur hann ekki vitað um eignir búsins, en sóknaraðili síðan vottað með undirskrift sinni, að dánarbúið væri eignalaust.

Petrea andaðist 14. september 1996, og veitti sýslumaðurinn í Reykjavík erfingjum hennar, aðilum máls þessa, leyfi til einkaskipta 20. janúar 1997. Á beiðni um leyfi til einkaskipta er fasteign sú, sem hér er deilt um, tilgreind sem eign búsins.

Sýslumaðurinn í Reykjavík veitti síðan sóknaraðila, einkaerfingja Guðjóns Brynjólfssonar, leyfi til einkaskipta á dánarbúi hans með vísan til 31. gr. laga um skipti á dánarbúum nr. 20/1991. Í framhaldi gerði sóknaraðili f. h. dánarbús Guðjóns kröfu á hendur dánarbúi Petreu, um, að helmingur íbúðar að Gnoðarvogi 38 rynni inn í dánarbú Guðjóns. Sú krafa var ekki samþykkt af meðerfingja hennar í dánarbúi Petreu, og varð að samkomulagi með þeim að vísa ágreiningi þessum til héraðsdóms með vísan til 1. mgr. 90. gr., sbr. 123. gr. laga nr. 20/1991. Héraðsdómi Reykjavíkur barst beiðni um úrlausn ágreiningsins í bréfi 26. júní sl., og var málið þingfest, eins og áður greinir, 10. júlí 1997.

Fyrir dóminn komu og gáfu skýrslur sóknaraðili, Ólína Kristín Guðjónsdóttir, Guðrún Jóhanna Eggerz, ættleidd dóttir Guðjóns Brynjólfssonar, og Ásdís Rós Jóhannesdóttir, eiginkona Péturs Þorsteinssonar, sonar varnaraðila.

III.

Sóknaraðili kveður íbúðinni að Gnoðarvogi 38 hafa verið úthlutað til útrýmingar heilsuspillandi húsnæðis og að Petrea hafi sótt um þá úthlutun, en hún hafi nokkrum árum áður fengið berkla.

Við andlát Guðjóns kveðst sóknaraðili hafa fengið þær upplýsingar frá móður sinni, að hann væri eignalaus, íbúðin að Gnoðarvogi 38 væri skráð á hennar nafn, og væri því ekkert til skipta úr dánarbúinu.

Sóknaraðili telur, að viðurkenna eigi eignarrétt dánarbús Guðjóns í íbúð-

inni að Gnoðarvogi 38 til jafns við dánarbú Petreu. Hin látnu hafi búið í óvígðri sambúð samfelld í að minnsta kosti 50 ár, og hafi hvorugt þeirra, svo að kunnugt sé, átt eignir, svo að nokkru nam, við upphaf sambúðar. Guðjón hafi verið aðalfyrirvinna heimilisins á sambúðartíma, enda verið í fullu starfi til 79 ára aldurs. Sóknaraðili bendir á, að fram lögð skattframtöl sýni, að Guðjón hafi öll árin frá 1955 til 1983 haft hærri tekjur en Petrea, og hafi meðalhluftall tekjuöflunar þessi ár verið á þá leið, að hann hafi aflað 71,92% heildartekna, en hún 28,08%.

Af hálfu sóknaraðila er því haldið fram, að Guðjón hafi að jafnaði afhent Petreu laun sín, og hafi þeim verið varið til greiðslu skulda og annarra sameiginlegra útgjalda. Því er sérstaklega mótmælt, að Guðjón hafi eytt tekjum sínum í áfengi, tóbak og bifreiðakaup, heldur hafi Guðjón notað áfengi og tóbak í hófi, og sýni skattskýrslur, að bifreiðar þær, sem hann hafi átt, hafi verið verðlitar.

Sóknaraðili kveður óumdeilt, að téð íbúð hafi verið keypt og að fullu greidd á sambúðartíma. Hafi íbúðin verið keypt til sameiginlegs heimilis-halds þeirra og sonarsonar Petreu, sem þau hafi alið upp. Beri því að telja, að íbúðin hafi verið í óskiptri sameign sambúðaraðila að jöfnu. Í engu breyti, þótt íbúðin hafi á sínum tíma verið skráð á nafn Petreu, en að mati sóknaraðila hafi því ráðið, að hún hafi sökum berklasjúkdóms verið umsækjandi um úthlutun á hinni félagslegu íbúð.

Þá telur sóknaraðili réttindi dánarbús Guðjóns ekki hafa verið niður fallin sökum tómlætis, svo sem atvikum sé háttað. Sóknaraðili hafi á sínum tíma ekki gert sér grein fyrir réttarstöðu dánarbús föður síns, hvað varðaði rétt til eignarhlutdeilda í eignum sambúðaraðila. Er sérstaklega skírskotað til þess, að eftirlifandi sambúðaraðili hafi verið móðir sóknaraðila, sem hafi staðið í þeirri trú, að hún væri eigandi fasteignarinnar, þar sem hún væri þinglýstur eigandi hennar. Sóknaraðili hafi þegar eftir lát móður sinnar gert reka að því að fá leyfi til einkaskipta á búi föður síns til þess að ná fram rétti dánarbús hans og þar með réttmætum föðurarfi sínum. Sóknaraðili telur sönnunarstöðu aðila í málinu vera mjög svipaða nú og við andlát Guðjóns, enda hefði framburður Petreu tæpast verið lagður til grundvallar.

Af hálfu sóknaraðila er talið, að sanngirnirök eigi að leiða til þess, að hún verði ekki svipt arfi eftir föður sinn, sem unnið hafi fulla vinnu til 79 ára aldurs og alið önn fyrir heimili sínu í 50 ár, vegna þeirrar tilviljunar, að umrædd íbúð hafi verið þinglýst á nafn sambýliskonu hans.

Sóknaraðili vísar til reglna íslensks réttar um eignauppgjör sambúðarfólks við lok sambúðar, reglna um sameignarmyndun og óskipta sameign. Einnig er skírskotað til sanngirnissjónarmiða, eðlis máls og dómaframkvæmdar á þessu sviði.

Varnaraðili kveður Petreu eina hafa tekið ákvörðun um íbúðarkaupin og í óþökk Guðjóns, sem leitt hafi til þess, að hann hafi firrt sig allri fjárhagslegri ábyrgð á íbúðinni. Á sama tíma hafi orðið með þeim munnlegur sáttmáli um aðskilinn fjárhag. Ástæðuna fyrir samkomulagi þessu telur varnaraðili hafa verið, eftir því sem næst verði komist, ósætti þeirra vegna kaupa Petreu á fyrrnefndri íbúð og einnig vegna þess, að Petreu hafi fundist Guðjón vera ölkær og/eða varið launum sínum í bílakaup, sem hafi verið honum mikið áhugamál.

Varnaraðili kveður ekki annað vitað en að tilkynning sú, sem send var skiptaráðanda eftir andlát Guðjóns, hafi verið í samræmi við vitund og vilja sóknaraðila, enda sé ekki vitað til þess, að hann hafi nokkurn tíma gert tilkall til eignarréttar í fyrrgreindri íbúð.

Varnaraðili heldur því í fyrsta lagi fram, að hafna beri kröfu sóknaraðila vegna aðgerðaleyysis hennar um að gæta réttar síns þau þrettán ár, sem liðu, frá því að faðir hennar lést og til andláts móður hennar. Vegna tómlætis sóknaraðila hljóti sönnunaraðstaða að verða mjög torveld í ágreiningsmáli þessu. Ekki sé unnt að treysta frásögnum, vitnisburði og sönnunarfærslu, sem möguleg hefði verið, ef hafist hefði verið handa þegar eftir andlát föður sóknaraðila. Í því tilviki hefði a. m. k. móðir málsaðila verið til frásagnar. Hér beri einnig að telja til allt samtíðarfólk Petreu, sem týnt hafi tölunni á þessu tímabili, en hefði getað varpað ljósi á mál þetta. Hér sé því um að ræða greinileg tómlætisáhrif.

Varnaraðili bendir í öðru lagi á, að erfðaréttarkrafa sóknaraðila sé fyrnd. Erfðaréttur lúti fyrningu samkvæmt fyrningarlögum nr. 14/1905, en skv. 2. tl. 4. gr. laganna fyrnist erfðaréttur á tíu árum.

Varnaraðili kveður kröfu um hlutdeild í eignamyndun sambúðarfólks verða að koma frá öðrum hvorum sambúðaraðila í lifanda lífi. Erfingi hafi enga heimild, hvorki samkvæmt lögum né öðrum réttarheimildum, til að gera kröfu um hlutdeild arfleifanda í eignamyndun hans, á meðan hann var í sambúð. Hin óskipta sameign verði því aldrei til, nema gerð sé krafa um það frá öðrum hvorum sambúðaraðila. Ótvírætt sé, að Guðjón gerði aldrei slíka kröfu, og þegar af þessari ástæðu beri að hafna kröfu sóknaraðila.

Leiði ofangreindar ástæður ekki til þess, að kröfu sóknaraðila verði hafnað, vísar varnaraðili til þess, að sóknaraðili hafi við andlát föður síns afsalað sér erfðarétti eftir hann. Sóknaraðili hafi haft alla möguleika á að kynna sér réttarstöðu sína eftir andlát hans. Það hafi hún ekki gert og villa hennar um réttarstöðu sína engin afsökun.

Verði ekki á neitt ofangreint fallist, heldur varnaraðili því fram, að rangt

sé að meta óvígða sambúð til jafns við hjónaband í tilfelli sem þessu. Í því sambandi beri umfram allt að hafa í huga, að þegar Petrea festi kaup á fyrrnefndri íbúð, hafi verið verulegur munur á fjárhagsstöðu hjóna og sambýlisfólks. Enda þótt sambúðaraðilar hafi nú að mörgu leyti álíka réttarstöðu og hjón, beri að hafa í huga, að svo hafi ekki verið, þegar eignamyndun Petreu varð.

Varnaraðili telur ástæðuna fyrir óvígðri sambúð Guðjóns og Petreu hafa getað verið áherslu á sameiginlegri ósk þeirra um aðskilinn fjárhag, þar með talinn ótvíræðan eignarrétt Petreu á fasteigninni. Af þessu megi ætla, að Petrea hafi valið að giftast Guðjóni ekki og að þau hafi í góðri trú kosið þetta sambúðarform til þess að ákvarða réttarstöðu sín á milli. Einnig megi ætla, að gild ástæða hafi legið að baki því, að Petrea var þinglýstur eigandi íbúðarinnar, en óvenjulegt hafi verið á þessum tíma, að sambýliskona væri þinglýstur eigandi fasteignar. Allt þetta styðji, að um aðskilinn fjárhag hafi verið að ræða.

Eignarréttur Petreu á fasteigninni hafi verið ótvíræður, en fram lögð gögn sýni, að hún greiddi andvirði hennar. Auk þess hafi hún haldið því fram alla tíð, að hún ætti íbúðina. Hún hafi verið réttlát kona og sannsögul og varla haldið eignarrétti sínum á lofti, ef minnsti vafi hefði leikið á réttmæti hans gagnvart Guðjóni, enda hafi hann aldrei gert tilkall til íbúðarinnar.

Varnaraðili telur, að hafa beri í huga í máli þessu, að sönnunaraðstaða sé mjög torveld vegna allra atvika. Krafa sóknaraðila sé með öllu ósönnuð, en ríkar kröfur verði að gera til sönnunar á hlutdeild í eignamyndun á sambúðartíma sambýlisfólks. Beri fjölmargir dómar Hæstaréttar þessu ótvírætt vitni. Telur varnaraðili það liggja í augum uppi, að sönnunarbyrði um allar staðreyndir málsins sé hjá sóknaraðila. Tómlætisáhrifin valdi því, að sóknaraðili hafi hagnast á biðinni, þar sem Petrea og fleiri séu ekki lengur til frásagnar um málsatvik. Þetta hafi torvelað og gert leit að sönnunargögnum í máli þessu illviðráðanlega.

Varnaraðili vísar til almennra reglna íslensks réttar um tómlæti og fyrningu, almennra reglna sífjaréttarins um óvígða sambúð og almennra reglna erfðaréttarins.

V.

Það hefur verið talin meginregla íslensks réttar um fjárhagslegt uppgjör við slit óvígðrar sambúðar, að hvor aðili um sig teljist eiga þær eignir, er hann átti við upphaf sambúðarinnar og enn voru til, er henni lauk. Einnig hefur verið talið, að hvor aðili í slíkri sambúð eigi þau verðmæti, sem hann

eignast á sambúðartímanum. Þar sem ekki er formlegt fjárfélag með fólki, sem býr í óvígðri sambúð, hafa dómstólar í mörgum tilvikum talið óhjákvæmilegt við úrlausn ágreinings um slík fjárskipti að líta fram hjá beinni nafnskráningu eigna, sem myndast hafa á sambúðartíma, til að komast að sanngjarnri niðurstöðu. Þá verður að telja eðlilegt, að við skipti á búi sambúðarfólks sé höfð hliðsjón af lengd sambúðar, fjárhag beggja aðila og framlagi hvors um sig til sameiginlegs heimilis á sambúðartíma.

Óumdeilt er, að Petrea keypti fasteign þá, sem um er deilt. Hún fjármagnaði kaupverðið, 199.500 kr., með því að taka á sig tvö áhvílandi lán, samtals að fjárhæð 100.000 kr., með andvirði braggainnréttingar, sem henni hafði verið gefin og metin var á 25.000 kr., og með peningagreiðslum, 74.500 kr. Í skattframtali Petreu árið 1959 kemur fram, að hún átti fyrir kaupin 25.000 kr. í peningum, sem hún notaði til kaupa á íbúðinni. Á sama skattframtali er þess einnig getið, að hún hafi fengið lán frá Þorsteini, syni sínum, 33.380 kr., og frá Guðjóni, sambýlismanni sínum, 15.000 kr.

Ofangreind tvö lán, sem Petrea tók á sig, voru hvort um sig að fjárhæð 50.000 kr. Annað var frá bæjarsjóði Reykjavíkur, og skyldi endurgreiða það á fimmtíu árum með jöfnum greiðslum vaxta og afborgana, 2.327,51 kr. ár hvert, í fyrsta sinn 1. júní 1960. Hitt lánið var frá Byggingarsjóði ríkisins, og skyldi endurgreiða það á 25 árum með jöfnum árgjöldum vaxta, afborgana og 1% tillags til rekstrarkostnaðar, 4.387,60 kr. ár hvert, í fyrsta sinn í nóvember 1961. Þar sem bæði lánin voru óverðtryggð, er ljóst, að lánskjör voru mjög hagstæð, enda umtalsverð verðbólga á lánstímanum, sem létti greiðslubyrði. Þá er til þess að líta, að frá 1960 hafði Petrea aldrei lægri árs-tekjur en 28.158 kr. og frá 1970 lægst 89.167 kr., svo að hún hefur haft góð tók á að greiða árlegar afborganir, sem voru samtals 6.715,11 kr. af áhvílandi lánum.

Ekkert hefur komið fram í málinu, sem hrekur þá fullyrðingu varnaraðila, að Petrea hafi sjálf fjármagnað kaup fasteignarinnar. Því til stuðnings er ekki síst sú staðreynd, að Guðjón, sambýlismaður hennar, lánaði henni 15.000 kr. árið 1958, og er lánsins sérstaklega getið á skattframtali hennar.

Þrátt fyrir fimmtíu ára sambúð stofnuðu Guðjón og Petrea aldrei til hjúskapar, og af gögnum málsins og framburði vitna verður ráðið, að það hafi aldrei staðið til. Þau ólu saman upp dóttur sína, sóknaraðila þessa máls, og dótturson Petreu, sem fæddist árið 1957. Guðjón og Petrea öfluðu bæði tekna, en hann hafði alla tíð hærri tekjur. Þau töldu ávallt fram til skatts hvort í sínu lagi, og samkvæmt skattskýrslum var eignum þeirra haldið aðskildum. Gögn málsins og framburður vitna þykja renna stóðum undir þá fullyrðingu varnaraðila, að ekki hafi verið fjárhagsleg samstaða með Guð-

jóni og Petreu nema að litlu leyti; þau hafi haldið saman heimili, en hvort um sig borgað sínar skuldir með sínum tekjum og gefið gjafir hvort í sínu lagi. Bæði virðast þau hafa litið svo á, að Petrea ætti íbúðina, og er ekkert komið fram í málinu, sem bendir til þess, að Guðjón hafi talið sig eiga tilkall til hlutdeildar í henni. Miklu heldur hafa vitni borið, að hún hafi haft frumkvæði að kaupum á íbúðinni, en hann fremur latt hana. Svo virðist sem hann hafi sætt sig vel við þá skipan, sem var á fjármálum þeirra Petreu.

Vitnið Guðrún Jóhanna Eggerz, ættleidd dóttir Guðjóns, bar fyrir dómi, að Guðjón hefði jafnan afhent Petreu þau laun, sem hann vann sér inn, en sá framburður fær hvorki stuðning í framburði annarra né í gögnum málsins, og verður það ekki talið sannað. Einnig telst ósannað, að Guðjón hafi að mestu eytt tekjum sínum í áfengi, tóbak og bílakaup, eins og varnaraðili hefur haldið fram.

Skattframtöl þeirra Guðjóns og Petreu sýna, að verulegur munur var á launatekjum þeirra, en tekjur beggja voru þó tiltölulega lágar. Eins og atvikum máls þessa er háttað, þykir tekjumunur þeirra þó ekki einn og sér veita örugga vísbendingu um, að Guðjón hafi lagt fram fé til sameiginlegs heimilishalds umfram Petreu og þar með stuðlað að eignamyndun Petreu á sambúðartíma. Því hefur ekki verið haldið fram í málinu, að Guðjón hafi með vinnu sinni á heimilinu eignast hlutdeild í eignamyndun hennar.

Sóknaraðili vottaði sjálf hjá skiptaráðanda 12. júní 1984, að dánarbúi föður síns væri eignalaust, og bendir það til þess, að hún hafi, eins og móðir hennar, litið svo á, að faðir sinn hefði ekkert tilkall átt til fasteignarinnar. Hefur hún lýst því fyrir dóminum, að hún hafi ekki þorað að gera kröfu um, að dánarbúi föður síns væri skipt strax eftir andlát hans, af ótta við, að það gæti stofnað heilsu móður sinnar í hættu. Þá hefur hún borið, að sér hefði verið kunnugt um stöðu mála, þegar hún tilkynnti um eignaleysi búsis fyrir þrettán árum. Hún gerði þó enga tilraun til þess að leiðrétta ætlaða ranga yfirlýsingu sína fyrr en í apríl 1997, er hún fékk leyfi sýslumannsins í Reykjavík til einkaskipta á dánarbúi föður síns, nokkrum mánuðum eftir að hún sótti um leyfi til einkaskipta á dánarbúi móður sinnar. Með hliðsjón af kröfugerð sóknaraðila í þessu máli hefði verið full ástæða til þess, að hún gerði fyrr athugasemdir við meðferð dánarbús föður síns. Aðgerðaleysi sóknaraðila hefur torveldað sönnunarfærslu í málinu, og verður hún fremur en varnaraðili að gjalda þess.

Með hliðsjón af því, sem að framan hefur verið rakið, þykir sóknaraðili ekki hafa fært sönnur fyrir því, að faðir hennar hafi eignast hlutdeild í fasteign þeirri, sem hér er deilt um, og verður hún að bera hallann af þeim sönnunarskorti. Verður því að hafna kröfum hennar.

Eftir atvikum þykir hæfilegt, að sóknaraðili greiði varnaraðila 100.000 kr. í málskostnað, og hefur þá verið tekið tillit til skyldu varnaraðila til að greiða lögmanni sínum virðisaukaskatt af málflutningsþóknun.

Sigurður T. Magnússon héraðsdómari kvað upp úrskurðinn.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Hafnað er þeirri kröfu sóknaraðila, Ólínu Kristínar Guðjónsdóttur, að viðurkennt verði, að helmingur íbúðar á 3. hæð til hægri í fasteigninni Gnoðarvogi 38, Reykjavík, renni í dánarbú Guðjóns Brynjólfssonar.

Sóknaraðili greiði varnaraðila, Þorsteini Ólasyni, 100.000 krónur í málskostnað.
